

Motion till riksdagen 2019/20:580

av **Annika Hirvonen Falk (MP)**

Ökad transparens vid lobbning i riksdagen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ökad transparens vid lobbning och tillkännager detta för riksdagsstyrelsen.

Ökad transparens behövs

Förtroendevalda i politiska partier agerar efter politiska partiernas agendor och sin egen personliga övertygelse, och emellanåt även efter samtal med företrädare för intresseorganisationer eller andra företrädare för organiserade intressen. Dessa kan vara mer eller mindre ideella, men det de har gemensamt är att syftet ofta är att påverka den förtroendevalda att agera på ett visst sätt.

Vi måste bejaka förtroendevaldas möjligheter till kontakt med samhället och olika organisationer, kontakterna bör så långt som möjligt präglas av tydlighet och öppenhet. Lika lite som det ska råda någon tvekan och tvivel om vem eller vilka som finansierar den politiska verksamheten, ska det råda något tvivel om vilka intressen som påverkar den.

Några exakta uppgifter om hur omfattande den så kallade lobbyismen är i Sverige på olika politiska nivåer och vilka effekter denna har, finns inte. Vi vet inte heller hur vanligt förekommande det är med lobbyister som agerar utan att uppge vem deras uppdragsgivare är. För att kunna utveckla ytterligare åtgärder för att öka transparensen, utan att äventyra medborgarnas möjlighet till dialog med förtroendevalda, behövs mer kunskap.

Den senaste tiden har emellertid på ett tydligt sätt visat att transparensen brister idag. Under mandatperioden har det rapporterats flitigt om hur resursstarka intressen kunnat påverka centrala politiska beslut, i det dolda, i en riktning som skiljer sig från det resultat som väljarna gav stöd till i det senaste valet. I ljuset av detta är det viktigt att se över förutsättningarna att öka transparensen vad gäller lobbying. Riksdagen bör därför ställa sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ökad transparens kring lobbyister och tillkännage detta för regeringen.

Register över lobbyister vid riksdagen

En konkret åtgärd för att öka transparensen är inrättandet av ett register i riksdagen över så kallade lobbyister som agerar för olika intressen gentemot riksdagsledamöter och anställda vid partikanslierna. Detta är något som också har inrättats i andra länder liksom i Europaparlamentet. Vi föreslår att ett sådant register skapas och att det i registret ska anges person, arbetsgivare och huvudsakliga inkomster av lobbyverksamhet mot riksdagspartier. Vi bedömer att detta ökar möjligheten till kontroll av hur partipolitiken påverkas och kan öka allmänhetens förtroende för denna. Därmed stärks demokratin. Riksdagen bör därför ge riksdagsstyrelsen tillkänna vad som anförs om behov av ett register för så kallade lobbyister.

Annika Hirvonen Falk (MP)